Rok IV.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 3. Warszawa, dnia 15 marca 1935 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć:

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA:

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE:

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

SKOROWIDZ RZECZOWY:

20.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 lutego 1935 r.

o ustaleniu na rok 1935 wykazu imiennego nieruchomości, podlegających wykupowi przymusowemu.

Na podstawie art. 19 cz. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) oraz art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia 1927 r. o terminach ogłaszania i wykonania planów parcelacyjnych i wykazów imiennych nieruchomości, podlegających wykupowi na cele reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 973), zarządza się co następuje:

§ 1. Ustalony w § 1 cz. II rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 223) plan parcelacyjny na rok 1935 dla gruntów prywatnych, obejmujący następujące obszary w poszczególnych województwach:

3400	ha	w	województwie	łódzkiem,
5400	„	„	„	kieleckiem,
5900	„	„	„	lubelskiem
2200	„	„	„	białostockiem,
12000	„	„	„	wileńskiem,
10000	„	„	„	poleskiem,
1700	„	„	„	stanisławowskiem,
5000	„	„	„	lwowskiem,
1600	„	„	„	krakowskiem,

został wykonany w całości przez rozparcelowanie niezbędnej dla pokrycia planu ilości gruntów prywatnych, wobec czego nie-

ma podstawy do poddania przymusowemu wykupowi na mocy art. 19 cz. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) nieruchomości ziemskich, położonych na terenie wymienionych województw.

§ 2. Ustalony w § 1 cz. II rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 223) plan parcelacyjny na rok 1935 dla gruntów prywatnych, obejmujący następujące obszary w poszczególnych województwach:

8300	ha	w	województwie	warszawskiem,
7000	„	„	„	nowogródzkiem,
8500	„	„	„	wołyńskiem,
13500	„	„	„	tarnopolskiem,
11000	„	„	„	poznańskiem,
4500	„	„	„	pomorskiem,

został wykonany częściowo przez rozparcelowanie:

7082	ha	w	województwie	warszawskiem,
4768	„	„	„	nowogródzkiem,
6452	„	„	„	wołyńskiem,
7817	„	„	„	tarnopolskiem,
3958	„	„	„	poznańskiem,
291	„	„	„	pomorskiem,

wobec czego niezbędna dla pokrycia planu ilość gruntow prywatnych:

1218	ha	w	województwie	warszawskiem,
2232	„	„	„	nowogródzkiem,
2048	„	„	„	wołyńskiem,
5683	„	„	„	tarnopolskiem,
7042	„	„	„	poznańskiem,
4209	„	„	„	pomorskiem,

ogółem 22432 ha zostaje poddana przymusowemu wykupowi na mocy art. 19 cz. I ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej.

Mianowicie obowiązkowi parcelacyjnemu ze skutkami, przewidzianemi w powołanej ustawie, podlegają obszary z następujących nieruchomości ziemskich:

w województwie warszawskiem:

w powiecie makowskim:

1) 238 ha z majątku Dobra ziemskie Podoś z częściami na Zawadach, Gołoniwach i Krzyżewie Nadrzecznem, stanowiącego własność: Mendla i Abrama Szafranów, Chaji-Sury Engelman, Symy Frydland, Ryfki-Nychy Sokołowej, Lejby Segała, Rache-

li, Dobory i Dobróchny-Miriam Kalksztejnów, Chaima-Joska, Icka-Hersza i Jankla Rubinów, Estery Rojzen, Perli Trepman, Sury Brzozy, Chaji Rozenberg, Fajgi-Sznajdli Rozensztejn i Jachety Szejnbergowej;

w powiecie przasnyskim:

2) 200 ha z majątku Dobra ziemskie Rostkowo, stanowiącego własność Kazimierza Czarnowskiego;

3) 500 ha z majątku Dobra ziemskie Szumsk Krery, stanowiącego własność Wacława Nożewskiego;

w powiecie pułtuskim:

4) 280 ha z majątku Dobra ziemskie Kozłowo, składające się ze wsi i folwarku tejże nazwy oraz wsi Porzowa z Lasem w ograniczeniu znajdującym się, tudzież realności Dębiny i Kozłówek, stanowiącego własność Tymoteusza-Adama Osuchowskiego;

w województwie nowogródzkiem:

w powiecie baranowickim:

5) 1360 ha z pojezuickich dóbr ziemskich Rzepichowo— Ostrów — Bakanowo, stanowiących własność Jarosława Potockiego;

6) 150 ha z dóbr ziemskich Dobromyśl z folwarkiem Hrudopol i futorem Felicjanów, stanowiących własność Antoniego Jundziłła;

7) 300 ha z dóbr ziemskich rodowych Johalin, czyli Natalino, stanowiących własność spadkobierców Jana Woroncowa;

w powiecie lidzkim:

8) 422 ha z majątku Iwje, stanowiącego własność Tomasza Zamoyskiego;

w województwie wołyńskiem:

w powiecie dubieńskim:

9) 50 ha z majątku Korytno—Tesłuhów, stanowiącego własność Czesławy Jankowskiej;

10) 50 ha z majątku Żornów, stanowiącego własność Andrzeja i Aleksandra Saranczowych;

w powiecie horochowskim:

11) 200 ha z majątku Zamłicze, stanowiącego własność Aleksandra Sumowskiego;

w powiecie krzemienieckim:

12) 40 ha z majątku Moskalówka, stanowiącego własność Jana Olejnika;

13) 40 ha z majątku Ciemnohajce, stanowiącego własność Wassy Minakowej;

14) 100 ha z majątku Białozórka, stanowiącego własność Elżbiety Turau;

w powiecie łuckim:

15) 150 ha z majątku Stara-Czetwertnia, stanowiącego własność Marji Radeckiej-Mikuliczowej;

16) 50 ha z majątków dobra ziemskie przy wsi Górce-Połonnej, Horodyszczach, Ozdowie, Bajowie i Ratniowie, stanowiących własność Felicji Chodkiewiczowej;

17) 100 ha z Ordynacji Ołyckiej, będącej w posiadaniu Janusza Radziwiłła;

18) 100 ha z majątku Smerdyń, stanowiącego własność Dymitra Cybulskiego;

w powiecie rówieńskim:

19) 218 ha z majątku Dobra Niewirków, stanowiącego własność Marka-Emanuela Wita-Małyńskiego;

20) 50 ha z majątku Hołownica, stanowiącego własność Adolfa Załęskiego;

21) 250 ha z majątku Dobra Międzyrzeckie ks. hip. Nr. 5902, 5903, 9685, 247 i 9687, stanowiącego własność spadkobierców Pawła-Ignacego Steckiego;

w powiecie zdołbunowskim:

22) 650 ha z majątku Tajkurskiego, stanowiącego własność Anny Tiszczenko;

w województwie tarnopolskiem:

w powiecie borszczowskim:

23) 300 ha z majątku Babińce ad Krzywcze, stanowiącego własność Jakóba Romaszkana;

24) 700 ha z majątków Łanowce, Bilcze, Głęboczek, Jezierzany, Cygany Kozaczyzna, Muszkarów i Zielińce, stanowiących własność Pawła Sapiehy;

w powiecie borszczowskim i kopyczynieckim:

25) 900 ha z majątków Szuparka, Bereżanka, Burdiakowce, Gusztynek, Iwanków, Łosiacz, Skała, Zbrzyż, Gusztyn, Szy-

szkowce, Turylcze, Sobódka turylecka, Trójca, Husiatyn, Myszkowce, Olchowczyk, Samołuskowce i Siekierzyńce, stanowiących własność Agenora Gołuchowskiego;

w powiecie brodzkim:

26) 1640 ha z majątków Korsów, Mytnica, Klekotów, Folwarki Wielkie, Folwarki Małe, Smólno, Gaje smoleńskie, Ruda, Sznyrów, Bielawcze, Berlin, Koniuszków, Leszniów, Piaski, Bołdury, Łahodów, Monasterek, Stanisławczyk i Kizia, stanowiących własność S-ki Brody;

w powiecie czortkowskim:

27) 1200 ha z majątków Antonów, Chomiakówka, Dolina, Jagielnica, Jagielnica Stara, Muchawka, Nagórzanka, Rosochacz, Salówka, Sosolówka, Świdowa, Szulhanówka, Ułaszkowce i Zabłotówka, stanowiących własność Antoniego Lanckorońskiego;

w powiecie kopyczynieckim:

28) 300 ha z majątków Chłopówka, Chorostków, Howiłów Wielki, Karaszyńce, Peremiłów, Postołówka, Raków-kąt, Wierzchowce i Soroka, stanowiących własność Stanisława Siemieńskiego;

29) 500 ha z majątków Niżborg Nowy, Niżborg Stary i Czabarówka, stanowiących własność Emila Maksymiljana Baworowskiego;

w powiecie zaleszczyckim:

30) 143 ha z majątku Nowosiółka kostiukowa, stanowiącego własność Józefa Ornsteina, Jakóba Margulca, Klary-Leonji Auerbach i Stelli Menkes;

w województwie poznańskiem:

w powiecie bydgoskim:

31) 342 ha z majątków Kotomierz dobra rycerskie t. I i Trzebień dobra rycerskie t. I,, stanowiących własność Hansa Georga v. Klahra;

w powiecie chodzieskim i wągrowieckim:

32) 1450 ha z Ordynacji Próchnowo dobra rycerskie t. XI, Zbyszewice dobra rycerskie t. 1 k. I, Konary dobra rycerskie t. I k. 1, będącej w posiadaniu Zygmunta Jerzego Potulickiego-Skórzewskiego;

w powiecie inowrocławskim:

33) 345 ha z majątku Jaksice dobra rycerskie k. 1, stanowiącego własność Günthera Sternfeldta;

w powiecie jarocińskim:

34) 1500 ha z majątków Góra dobra t. I w. l. 1, Góra dobra t. IV w. l. 2, Parzęczew dobra t. I w. l. 1, Panienka t. I k. 20, Roszków t. IV k. 61, stanowiących własność Ernesta i Edward Fischer v. Mollardów;

w powiecie nowotomyskim:

35) 890 ha z majątków Dakowy Mokre, dobra rycerskie t. I, Wojnowice dobra rycerskie t. II, stanowiących własność Anieli Ostrowskiej;

w powiecie szamotulskim, obornickim i chodzieskim:

36) 1000 ha z Ordynacji Obrzycko dwór t. I k. 7, Małygaj t. IV k. 97, Słopanowo t. I k. 13, Wyszyny dobra k. 1, Zielonagóra t. II k. 28 i t. IV k. 92, Stobnica t. III k. 62 i 63, Stobnicko t. IV k. 77, będącej w posiadaniu Zygmunta-Edwarda-Kazimierza-Atanazego Nałęcz-Raczyńskiego;

w powiecie wyrzyskim:

37) 175 ha z majątków Wysoka Mała dwór t. I k. 1, Wysoka Wielka t. III w. l. 102, stanowiących własność Waltera Buettnera;

38) 280 ha z majątku Jeziorki Kosztowskie t. I k. 1 i t. I k. 13, stanowiącego własność Ernesta Buettnera;

39) 1060 ha z majątku Nieżychowo dwór k. 1, stanowiącego własność Tomasza Komierowskiego;

w województwie pomorskiem:

w powiecie chełmińskim:

40) 350 ha z majątku Żygląd k. 78, stanowiącego własność Banku Amerykańskiego w Polsce Sp. Akc. w Warszawie;

w powiecie chojnickim i kartuskim:

41) 500 ha z majątków Dąbrowa t. II k. 4, Brusy k. 147 i Glukowo w. l. 75, stanowiących własność Emila Langego;

w powiecie działdowskim:

42) 150 ha z majątku Rapaty Wielkie Koszelewy k. 194, stanowiącego własność Wiktora Dzierżykraja-Walkowiaka;

w powiecie grudziądzkim:

43) 130 ha z majątków Dobro Mełno i Dobro Gruta, stanowiących własność Egberta v. Bielera;

44) 60 ha z majątku Dobro Węgrowo Polskie i Folwark Węgrowo Polskie t. I k. 9, stanowiącego własność Ericha Temme;

w powiecie kartuskim:

45) 120 ha z majątku Parchowo t. VI k. 91, stanowiącego własność Zofji Kudelkowej i Heleny Marji Zofji Łozińskiej;

w powiecie morskim:

46) 400 ha z majątku Mieroszyno k. 1 i 12, stanowiącego własność Johanesa Hannemanna;

47) 234 ha z majątku Sulicice k. 257 i 259, stanowiącego własność Ludwika Dembińskiego;

48) 220 ha z majątku Kochanowo k. 1, stanowiącego własność Magdaleny Koch;

w powiecie starogardzkim:

49) 300 ha z majątku Starogard Szlachecki k. 1, stanowiącego własność Wiktora Gółkowskiego;

50) 305 ha z majątku Kokoszkowy t. II k. 1, stanowiącego własność Franciszka Würtza;

w powiecie świeckim:

51) 600 ha z majątku Niewieścin k. 124, stanowiącego własność Arno Rasmusa;

52) 110 ha z majątków Parlin t. III w. l. 135, Poledno w. l. 140, Niedźwiedź w. l. 15, Wielki Konopat w. l. 24, stanowiących własność Fritza Hilmara Wuthenaua;

w powiecie tczewskim:

53) 120 ha z majątków Kuchnia t. III w. l. 31, M. Gronowo t. II w. l. 13, 22, 21, 20, 19, 17, 8, 18, Szprudowo t. II w. l. 15 i 17, P. Gronowo t. IV w. l. 99, stanowiących własność Ryszarda Ziehma;

54) 375 ha z majątku Zajączkowo w. l. 87, stanowiącego własność Doroty Heidemann;

55) 235 ha z majątku Rościszewo t. I k. 1, stanowiącego własność Heleny Mac Lean.

§ 3. Oznaczone w § 2 obszary ulegną odpowiedniemu zmniejszeniu, o ile wykonanie wykazu imiennego uszczupliłoby uprawnienia właścicieli, wynikające z przepisów art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) oraz rozporządzenia

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o wyłączeniu gruntów na cele gospodarstwa leśnego (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 203).

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 13.II.35 r. Nr. 9, poz. 48).

21.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 lutego 1935 r.

o ustaleniu planu parcelacyjnego na rok 1936.

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia 1927 r. o terminach ogłaszania i wykonania planów parcelacyjnych i wykazów imiennych nieruchomości, podlegających wykupowi na cele reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 973) oraz art. 2 ustawy z dnia 25 lutego 1932 r. w sprawie wykonywania planów parcelacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 216) w brzmieniu ustawy z dnia 5 marca 1934 r (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 178) zarządza się co następuje:

§ 1. Plan parcelacyjny na rok 1936 obejmuje następujące obszary w poszczególnych województwach:

1) Grunty państwowe i Państwowego Banku Rolnego:

750	ha	w	województwie	warszawskiem,
260	,,	,,	,,	łódzkiem,
500	,,	,,	,,	kieleckiem,
2900	,,	,,	,,	lubelskiem,
820	,,	,,	,,	białostockiem,
380	,,	,,	,,	wileńskiem,
150	,,	,,	,,	nowogródzkiem,

1560	ha	w	województwie	poleskiem,
4100	„	„	„	wołyńskiem,
88	„	„	„	lwowskiem,
22	„	„	„	krakowskiem,
6950	„	„	„	poznańskiem,
1520	„	„	„	pomorskiem.

2) Grunty prywatne:

7000	ha	w	województwie	warszawskiem,
4000	„	„	„	łódzkiem,
3500	„	„	„	kieleckiem,
5000	„	„	„	lubelskiem,
2000	„	„	„	białostockiem,
6000	„	„	„	wileńskiem,
4500	„	„	„	nowogródzkiem,
5000	„	„	„	poleskiem,
6000	„	„	„	wołyńskiem,
7000	„	„	„	tarnopolskiem,
3000	„	„	„	stanisławowskiem,
8000	„	„	„	lwowskiem,
1000	„	„	„	krakowskiem,
10000	„	„	„	poznańskiem,
8000	„	„	„	pomorskiem,

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 13.II.35 r. Nr. 9, poz. 49).

22.

PISMO OKÓLNE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. Agr. XIX/841/34 z dnia 25 lutego 1935 r.

w sprawie wydawania zaświadczeń przez starostów w związku z zaliczaniem gospodarstw do grupy A, B lub C na zasadzie rozp. Prezydenta o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) przewiduje w art. 3 cz. 1

podział gospodarstw zależnie od obszaru na 3 grupy: A, B i C przyczem przy ustalaniu obszaru gospodarstwa nie zalicza się między innemi następujących gruntów, o ile osoby zainteresowane wykażą się odpowiedniem zaświadczeniem starosty:

1) gruntów objętych parcelacją, dokonywaną zgodnie z przepisami obowiązującemi, jeżeli co do tych gruntów zawarto już przedwstępne umowy sprzedaży i znajdują się już one w faktycznem posiadaniu nabywców,

2) nieużytków i

3) gruntów odstąpionych dla zlikwidowania służebności, choćby przeniesienie własności tych gruntów jeszcze nie nastąpiło.

Przy wydawaniu wspomnianych wyżej zaświadczeń winny być przestrzegane następujące wytyczne:

1) Zaświadczenie starosty odnośnie gruntów rozparcelowanych zgodnie z przepisami obowiązującemi i co do których zostały zawarte przedwstępne umowy sprzedaży winno podać obszar, który jest już w faktycznem posiadaniu nabywców. W wypadkach, gdy zawarte zostały umowy sprzedaży (nie przedwstępne umowy sprzedaży) zaświadczenie starosty nie jest wymagane.

2) Zaświadczenie, stwierdzające charakter gruntów jako nieużytków, wydaje starosta po przeanalizowaniu materjałów, będących w posiadaniu władz administracji ogólnej, władz skarbowych lub dostarczonych przez osoby zainteresowane (np. zatwierdzonych planów urządzenia gospodarstwa leśnego lub programów gospodarczych, protokółów w związku z wyłączeniami z mocy art. 5 ustawy z dn. 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, odrysów, materjałów katastralnych, podatkowych i t. p.). W wypadku, gdy materjały powyższe budzą pewne wątpliwości i nie dają dostatecznej podstawy do ustalenia obszaru nieużytków, mogą być skontrolowane na gruncie bez specjalnego dokonywania pomiarów.

Stwierdzenie na gruncie, czy dane obszary mogą być zaliczone do nieużytków, winno być zasadniczo dokonane przez delegata Starostwa; starosta może się jednak oprzeć w poszczególnych wypadkach na zaświadczeniu wójta gminy. Do nieużytków winny być zaliczone: lotne piaski, bagna, mokradła (rojsty), strome stoki i parowy, niemożliwe do użytkowania jako grunty orne, leśne, łąki lub pastwiska, skały, szutrowiska, okopy, doły po żwirze, torfie, glinie, piasku i t. p. Za nieużytki należy również uważać grunty pod wodami zamkniętemi i otwartemi, o ile wody te nie są użytkowane w celach hodowli ryb lub rybołówstwa.

Do nieużytków nie należy zaliczać gruntów, które podlegają obowiązkowi stałego utrzymania w kulturze leśnej, choćby

grunty te były w danej chwili pozbawione drzewostanów. Również nie należy zaliczać do nieużytków dróg, rowów, podwórz, parków i terenów zabudowanych.

3) Zaświadczenie starosty odnośnie obszaru gruntów, odstąpionych wskutek likwidacji służebności, winno obejmować obszar w stosunku do którego zapadły już wykonalne decyzje zatwierdzające umowę dobrowolną lub projekt przymusowej likwidacji służebności.

Minister: *(—) J. Poniatowski.*

Otrzymują: Wszystkie Urzędy Wojewódzkie, O. U. Z. w Katowicach i wszystkie Starostwa.

23.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA R. i R. R.

Nr. Z. Ryb. III-8/7-35 z dnia 11 lutego 1935 r.

w sprawie opłat stemplowych od umów o dzierżawę obwodów rybackich.

W piśmie z dnia 11 stycznia 1935 r. Nr. D. V. 12298/5/34 w sprawie opłaty stemplowej od umów o dzierżawę obwodów rybackich Ministerstwo Skarbu zakomunikowało Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych co następuje:

„Podstawą wymiaru opłaty stemplowej, przewidzianej w art. 88 ustawy z dn. 1.VII. 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 41, poz. 413) od umowy o dzierżawę obwodu rybackiego, sporządzonej według wzoru, stanowiącego załącznik Nr. 1 zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa z dn. 31.V. 1932 r. Nr. Ryb. II-1/12 stanowi wyłącznie czynsz dzierżawny, który w myśl art. 30 i 32 ustawy z dn. 7.III. 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357) przypada na rzecz właścicieli rybołówstw, wcielonych do obwodu rybackiego. Przewidziane w umowie świadczenia dzierżawcy, polegające na obowiązku uczestniczenia w kosztach zbiorowego zarybiania danego dorzecza, utrzymywania strażnika rybackiego oraz słupów i tablic, wreszcie na obowiązku ponoszenia kosztów ogłoszeń o przetargu — nie wchodzą do podstawy obliczenia powyższej opłaty.

Zawarte w umowie postanowienia, tyczące się złożenia oraz

uzupełnienia kaucji na zabezpieczenie obowiązków dzierżawcy, są wolne od opłaty stemplowej na mocy ustępu drugiego art. 2 powołanej ustawy o opłatach stemplowych".

Ministerstwo prosi o wydanie w związku z powyższem właściwych zarządzeń.

(—) E. Baird
Naczelnik Wydziału

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie (z wyjątkiem Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach) oraz Komisarjat Rządu m. st. Warszawy.

POZA WYŻEJ PRZYTOCZONEMI UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA:

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 15 stycznia 1935 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie wyznaczenia i rozdziału ostatecznych kontyngentów cukru na czas od 1 października 1934 r. do 30 września 1935 r. (Dz. U. R. P. z 13.II.35 r. Nr. 8, poz. 42).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 31 stycznia 1935 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżce celnej na jabłka świeże (Dz. U. R. P. z 13.II.35 r. Nr. 8, poz. 43).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 16 lutego 1935 r. w porozumieniu z Ministrami. Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie rozporządzenia z dn. 25 października 1934 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie lnu i pakuł lnianych (Dz. U. R. P. z 28.II.35 Nr. 14, poz. 79).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 25 lutego 1935 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych na śledzie (Dz. U. R. P. z 28.II.35 Nr. 14, poz. 80).

Orzeczenie Nadzwycz. Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy robotników rolnych na rok służb. 1935/36 na obszarze woj. wileńskiego i nowogródzkiego (Monit. Pols. z 4.II.35 r. Nr. 28, poz. 44).

Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie utworzenia Państwowego Zakładu Elektrycznego w Augustowie (Monit. Pols. z 7.II.35 r Nr. 31, poz. 49).

Orzeczenie Nadzwycz. Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy robotników rolnych na obszarze woj. krakowskiego oraz powiatów: brzozowskiego, jarosławskiego, kolbuszowskiego, krośnieńskiego, łańcuckiego, niżańskiego, przeworskiego, rzeszowskiego i tarnobrzeskiego w woj. lwowskiem na r. służb. 1935/36 (Monit. Pols. z 23.II.35 r. Nr. 45, poz. 60).

Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 20 lutego 1935 r. o utworzeniu Zarządów Tartaków Państwowych w Klewaniu i Kostopolu (Monit. Pols. z 5.III.35 r. Nr. 53, poz. 72).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Tezy z wyroków Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Numer niniejszy zawiera zasady prawne i tezy z wyroków Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego, dotyczące działów: III-1, III-2 i III-3. Zbiór tez Najwyższego Trybunału Administracyjnego stanowi kontynuację zbioru, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Reform Rolnych Nr. 8 i 11 z 1931 roku i Nr. 1 z 1932 roku. Tezy te opracowane zostały na podstawie wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego, wydanych do 31 grudnia 1934 r.

Tezy z wyroków Sądu Najwyższego opracowane zostały na podstawie wyroków, ogłoszonych w Zbiorze Orzeczeń Sądu Najwyższego i w Orzecznictwie Sądów Polskich w czasie od 9 stycznia 1926 r. do 31 grudnia 1934 r.

Pozatem do zbioru, umieszczonego w numerze niniejszym, odnoszą się wszystkie wyjaśnienia i uwagi podane w Dz. Urz. Min. R. i R. R. z r. 1934, Nr. 9.

III — 1. Obrót nieruchomościami ziemskiemi.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r. normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 428).

1) S. N. I. C. 1228/35 — 3/XI.1933, art. 1.

Dla ważności przewłaszczenia nieruchomości leśnej, niepodlegającej przymusowemu wykupowi na cele reformy rolnej w myśl art. 1 i 2 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. (Dz. U. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), konieczne jest zezwolenie władz ziemskich.

Zezwolenia na przewłaszczenie nieruchomości władze ziemskie udzielają z punktu widzenia interesów publicznych, niezależnie od skutków cywilno-prawnych wynikających z ewentualnej odmowy zezwolenia. Zb. Orz. S. N. 1934, Nr. 347.

2) 10109/31—5.X.1934. art. 1.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r. normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 428) nie dotyczy działów spadkowych w przypadku, gdy tytuł własności majątku spadkowego był już przedtem na zasadzie innego aktu prawnego przepisany ze spadkodawcy na spadkobierców.

3) S. N. I. C. 1228/33 — 3.XI.1933, art. 1.

W razie braku adnotacji w księgach hipotecznych o łączności agrarnej nieruchomości z większą posiadłością nie można powoływać się na dobrą wiarę i zaufanie do ksiąg gruntowych, jeżeli chodzi o stosowanie się do obowiązujących przepisów publiczno-prawnych. Zb. Orz. S. N. 1934 Nr. 347.

4) S. N. C. II. Rw. 1228/33—3.XI.1933 r. Art. 2.

O potrzebie zezwolenia władz ziemskich na przewłaszczenie decyduje obszar nieruchomości, a nie okoliczność, czy jest ona wpisana do ksiąg rustykalnych lub ksiąg gruntowych dla większej posiadłości.

5) S. N. I. C. 1228/33 — 3/XI 1933 r. art. 8.

Skarb Państwa jest uprawniony do wniesienia powództwa z art. 8 rozp. Rady Ministrów z dn. 1/IX 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 428) zamiast właściwego urzędu ziemskiego. Zb. Orz. S. N. 1934 Nr. 347.

III — 2. Zapas ziemi.

Ustawa z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1). Działy I—V.

1) S. N. C. Prez. 1/33 — 18/25.XI.1933, art. 3 pkt. c) i 30.

1) Ustalana obecnie cena wykupu (przejęcia) za nieruchomości, podpadające pod kategorję majątków, wymienionych w art. 3 pkt. c) ustawy z 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), przejęte na rzecz Państwa na podstawie ustaw z 15.VII.1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 462) i z 17.XII. 1920 roku (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr 4, poz. 17), ma być ustalana w trybie i na zasadach art. 30 ustawy z 28.XII.1925 r. z uwzględnieniem ustaw z 28.III.1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 265 i Nr. 32, poz. 277).

2) Cena wykupu (przejęcia) za nieruchomości, wymienione w przepisie art. 3 pkt. c) ustawy z 28.XII.1925 r., przejęte na rzecz Skarbu Państwa od nabywców uprzywilejowanych przez rząd rosyjski, gdy po uprawomocnieniu się postanowienia o wykupie za właściciela nieruchomości wykupionej uznana została inna osoba, należąca do kategorji nabywców zwykłych— ma być ustalana według norm art. 27 i 28 ustawy z 28.XII. 1925 r.; w razie wypłacenia w takich przypadkach należności za wykupioną nieruchomość spadkobiercom nieuprzywilejowanych nabywców (powstańców), uznanym przez Sąd, nabywcy uprzywilejowani przez rząd rosyjski nie będą mieli regresu do Skarbu Państwa.

3) Za pierwotnego nabywcę w rozumieniu art. 3 pkt. c) w związku z art. 30 cz. 2 ustawy z 28.XII.1925 r. należy uważać tylko tę osobę, która bezpośrednio od władz rosyjskich lub z ich zarządzenia nabyła własność nieruchomości pod warunkami ulgowemi, nie zaś tę osobę, na którą nieruchomość ta przeszła następnie pod tytułem szczególnym, choćby również na warunkach ulgowych. (O. S. P. z 1934 r. Zesz. IV. Nr. 146 i Zb. O. S. N. z 1934 r. II. Nr. 139).

2) S. N. C. I. 4020/29 — 18.V.1931, art. 4.

Momentem, decydującym o wyłączeniu obszarów leśnych z mocy ostatniego ustępu art. 4 cz. 2 pkt. b) ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. 1926 r. Nr. 1, poz. 1) jest przynależność gospodarcza, a nie terytorjalna tychże obszarów do wyłączenia rolniczego. (O. S. P. 1933 r. Nr. 571).

3) 3537/30 — 30.V.1932, art. 4.

Pod pojęciem gospodarowania przez wstępnych właścicieli majątku, o którym mowa w art. 4 pkt. b) ustawy z 28.XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) należy rozumieć uprawę nietylko własnego gruntu, lecz również cudzego, o ile praca ta prowadzona była na własną odpowiedzialność uprawiającego.

4) 5192/32 i 5193/32 — 14.XI.1932, art. 4 i 5.

Skoro w myśl art. 2 pkt. e) ustawy z 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) nadwyżki ponad obszar, wyłączony z art. 4 i 5, przeznaczone są na cele reformy rolnej, to z powyższego wynika, że swobodne rozporządzanie przez właściciela majątkiem sprowadza się jedynie do obszaru wyłączonego na zasadzie powyższych artykułów, rozporządzanie zaś pozostałemi obszarami uzależnione jest od zezwolenia władz ziemskich, które winny baczyć, aby przez zawierane tranzakcje nie ucierpiały zasadnicze cele reformy rolnej, w szczególności, by nie uległy zmniejszeniu obszary, przeznaczone z mocy ustawy na powyższy cel.

5) 5744/29 — 11.XII.1932, art. 4 i 5.

Odmowa wyłączenia spornego obszaru z tego tytułu, że obszar ten jest leśny, nie przesądza jeszcze wyłączenia tego spornego obszaru z innego tytułu, przewidzianego w art. 4 lub 5 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

6) 10109/31 — 5.X.1934, art. 4 i 6.

Do przepisania prawa własności nieruchomości ziemskich z mocy wyroków sądowych wymagane jest również zezwolenie

urzędów ziemskich, gdyż wyroki sądowe ustalają i regulują tylko stosunek prywatno-prawny między stronami, podczas, gdy zezwolenie na przeniesienie prawa własności nieruchomości ziemskich przepisane jest w ustawie o wykonaniu reformy rolnej ze względu na zabezpieczenie zapasu ziemi na cele reformy rolnej.

Działy spadkowe nie stanowią przeniesienia prawa własności jedynie w tym wypadku, gdy tytuł własności majątku spadkowego był już przed tem na zasadzie pewnego aktu prawnego przepisany ze spadkodawcy na spadkobierców w ściśle określonych częściach.

Sankcje, przewidziane w art. 6 o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), są oparte na niezachowaniu obowiązujących poprzednio przepisów ustawowych, a więc przepisów rozporządzenia z dnia 1 września 1919 r.

7) 8486/30 — 23.X.1934, art. 4, 6 i 19.

Nabywcę majątku nieruchomego z licytacji obowiązują tylko te ograniczenia i ścieśnienia, które figurują w wykazie hipotecznym, zasady tej jednak, nie nastręczającej żadnej wątpliwości, gdy idzie o ograniczenia prawa własności, wynikające ze stosunków prawno-prywatnych, nie można tak bezwzględnie stosować, gdy w grę wchodzą ograniczenia i ścieśnienia prawa własności, wynikające z należycie ogłoszonych ustaw i rozporządzeń, jako, że nikt nie może zasłaniać się ich nieznajomością. Jeżeli bowiem dana ustawa dotycząca ograniczenia prawa własności majątku nieruchomego, ściśle określa zakres ograniczeń i objekt podlegający tym ograniczeniom, to skuteczność tego ograniczenia nie może być uzależniona od uwidocznienia go w odnośnym wykazie hipotecznym.

Ustawa o wykonaniu reformy rolnej z 28 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), na której oparto zaskarżone orzeczenie, jeżeli idzie o właścicieli pojedyńczych majątków, zupełnie ściśle ustala tak zakres ograniczenia prawa własności przez określenie w art. 4 pewnych podstawowych norm władania, jak również i objekt podlegający temu ograniczeniu, mianowicie poddaje temu ograniczeniu każdy bez względu majątek ziemski, obszarem przewyższający tę podstawową normę, przyczem, wobec zakazu dzielenia majątków takich bez zezwolenia władz ziemskich, zmiana właściciela nie wpływa w tym wypadku na istotę ograniczenia władania. Nie można natomiast powiedzieć, by wspomniana ustawa zawierała ściśle określenie zakresu ograniczenia i objektu, gdy idzie o właścicieli kompleksów majątków, z chwilą bowiem sprzedaży z licytacji publicznej jednego majątku, należącego do danego kompleksu, powstają już, zamiast jednego poprzedniego, dwa objekty i wówczas

nawet w tym wypadku, gdy wyłączenia dla właściciela dawnego kompleksu były już dokonane, nabywca tego jednego majątku może zgłosić wniosek o oddzielne dla siebie wyłączenie. Roszczenie takie nie służy mu jednak, gdy okoliczność, iż sprzedany z licytacji majątek wraz z innemi majątkami poprzedniego właściciela winien być traktowany w obliczu reformy rolnej — jako jednostka, podana została do wiadomości ogólnej w należytym trybie, t. j. bądź drogą adnotacji w odnośnym wykazie hipotecznym, bądź drogą ogłoszenia odpowiedniego zarządzenia w Dzienniku Ustaw. Za takie ogłoszenie należy m. i. uważać pomieszczenie w przewidzianym w art. 19 ustawy o wykonaniu reformy rolnej wykazie imiennym choćby jednego z kompleksu majątków poprzedniego właściciela, okoliczność ta bowiem świadczy, że majątek ten wraz z innemi majątkami tegoż właściciela traktowany był już jako jedna całość.

8) 3241/30 — 14.XI.1932, art. 4 i 16 pkt. 4).

Zarzutów skarżącego, iż zaskarżone orzeczenie niesłusznie nakłada na niego obowiązek sporządzenia planu obszaru zwolnionego, zwłaszcza, że skarżący taki plan przedłożył; że skoro władza pozwana wniosek jego tylko częściowo uwzględniła, to nie może go obarczać jeszcze kosztami sporządzenia nowego planu wyłączeń; że nałożenie takiego obowiązku przewidziane w art. 16 pkt. 4) ustawy z 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) — odnosi się jedynie do wyłączeń z art. 4 tejże ustawy, że § 14 rozporządzenia wykonawczego z 7.XII.1926 r. (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 8, poz. 66) nie mówi, aby plan ten miał być sporządzony na koszt właściciela — Najwyższy Trybunał Administracyjny nie uznał za słuszne, ponieważ ustawodawca w § 14 rozporządzenia wykonawczego z 7.XII. 1926 r. zastrzegł, że decyzje o zezwoleniu na wyłączenie w myśl art. 5 cz. 1 mogą być „uwarunkowane złożeniem, sporządzonego przez mierniczego przysięgłego, planu obszaru wyłączonego“, a z tego wynika, że złożenie, a więc i koszty sporządzenia takiego planu obarczają właściciela, a nie władzę.

9) 7651/30 — 16.II.1933, art. 5.

Twierdzenie skarżącego, jakoby decyzja Ministra Reform Rolnych w części, dotyczącej złożenia przez właściciela majątku sporządzonego na jego koszt planu obszarów wyłączonych z mocy art. 5 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), nie była oparta na względach słuszności — jest z tego powodu nieuzasadniona, że zobowiązania właściciela do złożenia planu wyłączonych z art. 5 ustawy z 28.XII.1925 r. obszarów, nie można traktować jako odrębne, samodzielne zarządzenie, lecz jedynie jako

nierozerwalną część składową zasadniczego orzeczenia, określającego ogólny obszar wyłączeń, czyli jako warunek, od wykonania którego uzależnione są moc i ważność tego orzeczenia; jakkolwiek bowiem orzeczenie to ustala ogólną przestrzeń wyłączeń z art. 5, to jednak bez bliższego określenia położenia i granic wyłączonych obszarów staje się niewykonalne i to nietylko dla właściciela, lecz również dla władz ziemskich ze względu na przepisy art. 2 cz. 2, art. 15 cz. 1, art. 19 cz. 1 i art. 21 cz. 1; skoro więc w danym wypadku bliższe określenie położenia i granic podlegających wyłączeniu obszarów, władza w interesie właściciela pozostawiła wzajemnemu porozumieniu okręgowego urzędu ziemskiego z właścicielem majątku, to słuszne jest, by ten ostatni złożył plan tych obszarów.

10) 7366/31 — 16.III.1933, art. 5.

Skoro władza nie wykazała szczegółowo, na jakie poszczególne cele dokonała wyłączeń, to tem samem pozostawiła właścicielowi możność prowadzenia gospodarstwa według jego uznania.

11) 6967/31 — 9.X.1933, art. 5.

Skoro wszystkie wyłączenia z art. 5 ustawy z 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) należą do swobodnego uznania władzy, to i opinja rzeczoznawców, a nawet opinja Komisji, dokonywającej lustracji, nie wiąże Ministra, rzeczą obojętną zaś jest, czy wyłączenie następuje z mocy cz. 1 czy też pkt. a) lub b) cz. 1 art. 5.

12) 5879/29 — 19.XI.1931, art. 6 cz. 2.

Najwyższy Trybunał Administracyjny już w wyroku z dn. 9.XI.1928 r. (L. Rej. 1549/28 Zb. wyr. Nr. 1559) orzekł i uzasadnił, że przywilej z art. 6 cz. 2 ustawy z 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) dotyczy tylko wypadków, w których działy spadkowe dokonane były prawnie i fizycznie odnośnie do wypadku śmierci zmarłego przed terminami, wymienionemi w tym przepisie.

13) 11104/31 — 13.III.1933, art. 6 cz. 2.

Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z dnia 9.XI.1928 r. (L. Rej. 1549/28, Zb. W. N. T. A. Nr. 1559) orzekł i szczegółowo uzasadnił, że z postanowienia art. 6 cz. 2 ustawy z 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) wynika, iż nawet w tych wypadkach, gdy dział został fizycznie i prawnie, a więc także i w księgach gruntowych, po 14 stycznia 1919 r. przeprowadzony, należy uznać majątek za jedną

jednostkę, jeśli wpis do ksiąg gruntowych nastąpił bez zezwolenia władz ziemskich.

Jeżeli więc skarżąca sama przyznaje, że dotychczas nie nastąpiło przeniesienie hipoteczne własności pozostawionych w spadku majętności B. i J., a władza pozwana, mimo fizycznego podziału powyższych majątków między sukcesorkami, uznała te majątki w świetle przepisów art. 6 cz. 2 ustawy o wykonaniu reformy rolnej za współwłasność spadkobierców i za jednostkę, to w takiem stanowisku władzy Najwyższy Trybunał Administracyjny nie dopatrzył się naruszenia jakichkolwiek przepisów prawa.

14) 1902/31 i 7931/31 — 21.XI.1933, art. 6 cz. 2.

Nietrafny jest zarzut skarżących, że władza pozwana, uważając, iż wpisy hipoteczne uczynione były wbrew obowiązującym przepisom, winna była wystąpić o unieważnienie tych wpisów w drodze sądowej, w danym bowiem wypadku rozstrzygające jest stwierdzenie daty przeniesienia tytułu własności, t. j. daty prawnego podziału z punktu widzenia art. 6 cz. 2 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, a dla zastosowania tego przepisu ustawodawca nie wymaga bynajmniej unieważnienia wpisów hipotecznych.

15) 3823/30 — 8.III.1932, art. 17 cz. 2 i 3.

Niema wyraźnego przepisu ani w art. 17 ustawy z 28.XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), ani w innym artykule tejże ustawy, że uchybienie art. 17 cz. 2 tej ustawy powoduje nieważność decyzji w sprawie wyłączenia z art. 4 lub 5 ustawy o wykonaniu reformy rolnej i że taka decyzja może być w drodze nadzoru uchylona.

Wprawdzie są rygory w razie ujawnienia niezgodności danych, zadeklarowanych przez właściciela, z istotnym stanem rzeczy, przewidziane w art. 17 cz. 3, ale te rygory mogą być stosowane nie w drodze nadzoru, lecz przez tę władzę, która orzekała w ostatniej instancji.

16) 5251/32 — 14.XI.1932, art. 19.

Już w wyroku z 3.XI.1928 r. (L. Rej. 1578—1550/28) Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że władza przed umieszczeniem pewnego obszaru w wykazie imiennym winna z urzędu ustalić wyłączenia, o których mowa w art. 4 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), jednak jednocześnie zastrzegł, że zaniedbanie tego obowiązku może spowodować uchylenie zaskarżonej części wykazu tylko wtedy, gdy z tego mogłoby wyniknąć uszczuplenie ustawowych wyłączeń z powołanego art. 4.

17) S. N. C. I. 971/33 — 24.X.1933, art. 27.

Jeżeli komisja klasyfikacyjno-szacunkowa nie była w stanie ustalić ani ceny rynkowej, ani też wartości przychodowej majątku przymusowo wykupionego przy przeprowadzeniu reformy rolnej, w ostatnim roku przed dokonaniem przymusowego wykupu, to tem samem wobec braku porównawczego miernika, nie miała żadnego powodu prawnego do obniżania na zasadzie ust. (1) § 12 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 11 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 617) ceny szacunkowej, obliczonej w myśl §§ 3 do 10 tegoż rozporządzenia; w przypadku tym nie ma też zastosowania ust. (3) § 12 pomienionego rozporządzenia i właściciel ma prawo poprzestać na wskazaniu uchybień prawnych, których się dopuściła komisja, bez potrzeby dowodzenia istotnej ówczesnej ceny rynkowej lub wartości dochodowej majątku. (Zb. O. S. N. z 1934 r. Nr. 315 i O. S. P. z 1934 r. Nr. 200).

18) S. N. C. I. 971/33 — 24.X.1933, art. 27 i 28.

Zgodnie z § 12 ust. (1) i (2) rozporządzenia z 11 lipca 1927 r., (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 617) cena szacunkowa wykupywanych gruntów, obliczona przez komisję klasyfikacyjno-szacunkową w myśl § 3—10 tegoż rozporządzenia, może być obniżona w ramach do 50% tylko wówczas, gdy zbytnio odbiega od ceny rynkowej, jawnej z aktów kupna-sprzedaży podobnych nieruchomości, nabywanych z wolnej ręki (nie w drodze parcelacji) w danej okolicy i w danym okręgu ekonomicznym w ciągu ostatniego roku przed dokonaniem przymusowego wykupu, względnie objęcia majątku w posiadanie Państwa, lub też od przeciętnej wartości przychodowej tegoż majątku, obliczonej w sposób, wskazany w tymże § 12 ust. (2); z treści tego przepisu wynika niezbicie, iż za istotny zasadniczy szacunek należy poczytywać szacunek majątku, obliczony na podstawie § 3—10 tegoż rozporządzenia, od którego uchylenie może nastąpić tylko pod warunkami, wymienionemi w § 12, przyczem prawodawca wskazuje w ust. (2) tegoż § 12 formalne dowody, na których podstawie może być dokonane to odchylenie; skoro więc komisja klasyfikacyjno-szacunkowa ustaliła, iż miarodajny dla określenia ceny rynkowej lub przeciętnej wartości przychodowej majątku w rozumieniu § 12 ust. (2) jest rok 1920, jako ostatni przed objęciem majątku przez Skarb Państwa, to nie mogła już dokonywać obliczenia ceny szacunkowej na podstawie danych, zaczerpniętych z następnych lat 1921, 1925 i 1926; jeżeli komisja nie była w stanie ustalić ani ceny rynkowej ,ani też wartości przychodowej majątku za rok 1920, to tem samem zgodnie z § 12 ust. (1) rozporządzenia nie miała żadnego powodu prawnego do obniżenia szacunku zasadniczego wobec braku porównawczego miernika.

W myśl art. 12 ust. (3) powołanego wyżej rozporządzenia właściciel, nie poprzestając na krytyce wywodów faktycznych komisji, obowiązany jest udowodnić przed sądem cenę rynkową, lub wartość przychodową majątku właściwego okresu czasu, o ile uważa, że zastosowana przez komisję zniżka ustala szacunek majątku poniżej tejże ceny rynkowej lub wartości przychodowej. (Zb. O. S. N. 1934 r. Zesz. 5. Nr. 315 i O. S. P. z 1934 r. Zesz. V. Nr. 200).

19) 4491/31 — 25.IV.1934. art. 29.

Zgodnie z brzmieniem art. 29 cz. 3 ustawy o wykonaniu reformy rolnej z 28 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) orzeczenia okręgowych komisyj ziemskich, wydane w myśl cz. 2 tegoż artykułu, to jest dotyczące ustalenia wynagrodzenia za wykupione i objęte w posiadanie nieruchomości ziemskie, są ostateczne; gdyby jednak właściciel lub wierzyciel uważali, że z tytułu wynagrodzenia za przymusowo wykupioną nieruchomość ziemską zostało przyznane odszkodowanie niezgodnie z zasadami, przyjętemi w ustawie, to służyć im będzie w ciągu trzydziestu dni po otrzymaniu odpisu orzeczenia prawo zwrócena się na drogę cywilno-sądową.

Z powyższego wynika, jak to zresztą Trybunał już niejednokrotnie wyjaśnił, że skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego na tego rodzaju orzeczenia jest niedopuszczalna.

20) S. N. C. III. Rw. 2006/30 — 7.I.1931, art. 44.

Nabycie przez pracownika folwarcznego jednego morga gruntu z rozparcelowanej majętności, w której był zajęty, nie pozbawia go jeszcze prawa do odprawy, przewidzianej w art. 44 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1). (O. S. P. z 1931 r. Nr. 550 i Zb. O. S. N. z 1931 r. Nr. 7).

21) S. N. C. I. 501/33—16.V.1933, art. 44.

W art. 44 ustawy z 28.XII.1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) przywileje dla zasłużonych pracowników folwarcznych stanowią wyjątkowe uprawnienia dla tych pracowników i zarazem wyjątkowe obciążenia pracodawców (właścicieli majątków rolnych), którzy mimo niewprowadzenia ubezpieczenia społecznego pracowników rolnych, zostali zobowiązani do udzielania świadczeń dożywotnich zasłużonym pracownikom folwarcznym; te wyjątkowe przywileje zasłużonych pracowników folwarcznych nie mogą być rozszerzone tak daleko, iżby mogły one przysługiwać również pracownikom, którzy dopuścili się stwierdzonej przez sąd

kradzieży lub sprzeniewierzenia choćby jednorazowego, tacy bowiem pracownicy nie mogą wogóle być uznani za zasłużonych pracowników folwarcznych. (Zb. O. S. N. 1934 r. Nr. 41).

22) S. N. C. I. 741/27 — 3.II.1928, art. 45.

Przepisy art. 45 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), nakazując przy każdej parcelacji nieruchomości ziemskiej obowiązkowe tworzenie działek dla bezrolnych rodzin stałej służby folwarcznej, tracącej pracę wskutek parcelacji, celem stworzenia dla nich nowego pola działalności i źródła utrzymania, i zastrzegając dla tych pracowników, którzy nabywają jedną lub więcej takich działek, prawo zatrzymania dotychczasowego mieszkania służbowego w ciągu roku, nie dłużej jednak, niż do czasu wystawienia własnych budynków, ma na względzie przypadki, gdy pomienieni pracownicy z pośród stałej służby folwarcznej nietylko mają zamiar nabycia parceli, lecz zamiar ten istotnie urzeczywistniają, a stąd rugowanie ich z zajmowanych mieszkań stanowiłoby przeszkodę do urządzenia się na nabytych działkach; gdy więc skarżący nie udowodnił wcale, by należał do liczby nabywców wydzielonych parcel, obrona przeciwko powództwu eksmisyjnemu dobrodziejstwem końcowego ustępu art. 45 służyć mu nie może, tembardziej wobec stwierdzonej możności objęcia przezeń takich samych obowiązków służbowych w innym folwarku powoda, czyli nieutracenia pracy wskutek parcelacji, lecz zmiany jedynie miejsca pracy. (Zb. O. S. N. 1928 r. Nr. 23).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 roku o likwidacji umów dzierżawnych, dotyczących gruntów parcelowanych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 909).

23) S. N. C. I. 428/31—7.VIII.1931, art. 22 i 24.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19.XI. 1927 r. dotyczące gruntów parcelowanych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 909) uchyliło art. 43 ustawy z dnia 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) w całości, nie zaś tylko w odniesieniu do majątków państwowych i podlegających parcelacji przymusowej.

Dzierżawcom, podlegającym ochronie na mocy ustaw o ochronie drobnych dzierżawców, służy jedynie prawo pierwszeństwa przed innymi do nabycia działki ziemi przy parcelacji danego majątku zarówno przymusowej, jak i prywatnej. (O. S. P. z 1932 r. Nr. 54).

III — 3. Parcelacja.

Ustawa z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1). Działy: VI—IX.

1) 816/31—3.I.1934. art. 47.

Art. 47 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) nie zawiera kategorycznego nakazu wydzielania gruntów z parcelowanych obszarów na wymienione w nim cele, lecz przepisuje tylko uwzględnienie takie „w miarę potrzeby". Brzmienie tego artykułu nie daje podstawy do twierdzenia, aby ustawodawca miał zamiar dać pierwszeństwo celom, wymienionym w pkt. c), przed celami, wyłuszczonemi w innych punktach tego artykułu.

2) 2996/30—28.IV.1932. art. 50 cz. 2.

Słusznie twierdzi skarżący, że skoro ustawodawca określił w art. 50 cz. 2 ust. z 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. 1926 r. Nr. 1, poz. 1) maximalny obszar parceli ogrodniczo-warzywniczej na 5 ha, a nie określił minimalnego obszaru, to należy rozumieć, że określenie tego minimalnego obszaru uzależnione jest od miejscowych warunków, jednak pod miejscowemi warunkami, o których mowa, nie należy rozumieć stopnia zamożności nabywców, lecz miejscowe warunki terenowe i gospodarcze.

3) 9786/30—12.XI.1932. art. 50, 51 i 53.

Skoro nie zapadło orzeczenie o wyłączeniu na mocy art. 4 ustawy z dn. 28.XII.1925 r. to nie może mieć zastosowania art. 50 pkt. 6) ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Jeżeli zaś wydzielenie obszaru nie było parcelacją w rozumieniu działu VI ustawy o wykonaniu reformy rolnej, to nie może mieć zastosowania art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 9.XI.1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 909), jak również nie mogą mieć zastosowania przepisy art. 51 i 53 ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

4) S. N. C. III. 1. Rw. 100/30—30.X.1930. art. 53.

Zapatrywanie prawne, że kontrakt kupna — sprzedaży, zawarty między stronami, jest nieważny z tego powodu, że interwenient uboczny, jako poddzierżawca, ma przedmiot kupna w posiadaniu, jest pozbawione wszelkiego uzasadnienia, albo-

wiem ustawa z 28.XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) stanowiąc wprawdzie w art. 53, że przy wszelkiej parcelacji z pośród kandydatów, mających równe kwalifikacje zawodowe i gospodarcze, mają być uwzględniani w pierwszym rzędzie dzierżawcy, nie wspomina wcale, jakoby nieuwzględnienie tego postanowienia pociągało za sobą nieważność umów, zawartych z osobami innemi. (Zb. O. S. N. 1930 r. Nr. 220).

5) S. N. C. 952/33—11.I/8.II.1934. art. 54.

Ustalić należy, na czem polega nieważność umowy, przewidziana w art. 54 ustawy o wykonaniu reformy rolnej z 28 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1). Poprzednio wydana 15 lipca 1920 r. ustawa o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. Nr. 70, poz. 462) zawiera w art. 33 w stosunku do parceli obciążonych pożyczką Skarbu Państwa, rygor o nieważności umów o przeniesienie własności takich parceli, o ile sprzedaż nastąpiła bez zezwolenia urzędów ziemskich, unieważnienie jednak tych umów przekazuje rozstrzygnięciu sądów, wyrokujących w tej mierze na skutek powództwa właściwego okręgowego urzędu ziemskiego; zaś art. 54 ustawy z 28 grudnia 1925 r. uznaje te umowy za nieważne bez potrzeby uzyskiwania wyroku sądowego, z czego wynika jedynie, iż tego rodzaju umowy zawarte bez zezwolenia okręgowego urzędu ziemskiego są nieważne w stosunku do Skarbu Państwa i bynajmniej nie mogą być uważane za pozbawione wszelkich skutków prawnych w stosunku do osób, podobną umowę zawierających pod warunkiem uzyskania zezwolenia okręgowego urzędu ziemskiego, tembardziej, co przytacza skarżący, gdy obie strony obowiązały się uzyskać wymagane przez prawo zezwolenie.

Podobny pogląd co do nieważności umów wyraził Sąd Najwyższy (por. orzecz. 171/32) w sprawie rozporządzenia gruntami obciążonemi pożyczką Banku Włościańskiego.

(Zb. O. S. N. z 1934 r. Nr. 506).

6) 11467/32—22.XI.1934. art. 58 i 61.

Skarżący zarzuca obrazę art. 61 pkt. 1 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 26 r. Nr. 1, poz. 1) oraz art. 100 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 36 poz. 341) polegać mającą na tem, iż decyzje z 21 marca 1924 r. i 15 czerwca 1925 r. uprawomocniły się, nie mogły być przeto uchylone.

Pomijając kwestję prawomocności decyzji z 10 czerwca 1926 r. zarzut ten nie jest trafny, ponieważ jak to już Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z 9 lutego 1934 r. L. Rej. 147/31 orzekł i uzasadnił zatwierdzenie przez władzę ziemską kandydata na nabywcę gruntu z parcelacji z istoty swej jest

równoznaczne ze stwierdzeniem, że dany kandydat posiada przepisane prawem publicznem kwalifikacje i nie stoi na przeszkodzie zatwierdzeniu również innej osoby na nabywcę tejże parceli; zatwierdzenie takie jeszcze nie przesądza nabycia parceli z prywatno-prawnej umowy kupna-sprzedaży. Akta nie wykazują i skarżący nie twierdzi, aby zawarł jakąkolwiek umowę w sprawie nabycia działek; wobec tego uznać należy, iż decyzja z 15 czerwca 1925 r., którą skarżący został zatwierdzony, jako kandydat na nabywcę 2 działek o obszarze 6,4949 ha, nie stworzyła dla niego jeszcze żadnych praw, a przeto w myśl art. 99 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 36, poz. 341) Dz. Ust. zmiana tej decyzji była dopuszczalna, a wobec tego zarzut skarżącego w tym względzie jest nieuzasadniony.

7) S. N. C. III.2.33/30—31.III.1931, art. 61 i 81.

Postanowienie art. 81 cz. 2 może być rozumiane tylko jako upoważnienie do udzielenia przewłaszczenia w tych wypadkach, gdy na podstawie samych kontraktów z jakichkolwiek ich braków, bez innych przyczyn nabywcy nie mogliby uzyskać przewłaszczenia. (Zb. O. S. N. 1930 r. Nr. 33).

8) 4710/29—1.II.1932. art. 63.

Zarzut skarżących, że Minister Reform Rolnych powołał się w zaskarżonem zarządzeniu na art. 63 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) podczas gdy przepis ten odnosi się jedynie do wypadków, gdy parcelacja wykonywana jest przez instytucje, do parcelacji upoważnione, a nie przez samych właścicieli — nie jest trafny. Wprawdzie przepis ten zamieszczony jest w Rozdziale B. Działu VI, dotyczącym parcelacji, wykonywanej przez instytucje, do parcelacji upoważnione, i jak wynika z jego treści, ma on na względzie parcelację, przeprowadzaną przez wzmiankowane instytucje, lecz skarżący przeoczyli, że przepis art. 65 pkt. 5) tejże ustawy głosi, że postanowienia art. 62 cz. 2 i art. 63 mają analogiczne zastosowanie i do parcelacji, wykonywanej przez właścicieli dóbr parcelowanych. Zatem władza pozwana miała w powyższych przepisach prawną podstawę do wydania zaskarżonego zarządzenia, niepowołanie zaś przez nią obok art. 63 subsydjarnego przepisu art. 65 pkt. 5), nie jest wadliwością istotną.

9) S. N. C. I. 17/33—16.XI/13.XII.1933. art. 63 i 65.

Art. 99 Konstytucji wyłącza ziemię ze swobodnego obrotu i nadaje Państwu prawo regulowania tego obrotu na mocy specjalnych ustaw. Skoro zatem w wykonaniu przepisów tego artykułu została wydana ustawa o reformie rolnej, w art. 46 tejże ustawy wymieniona została w pkt. b) parcelacja, dokonywana przez właściciela z zezwolenia urzędu ziemskiego, przyczem

w drugiej części tegoż artykułu parcelacja ta poddana została przepisom tejże ustawy, to do takiej parcelacji nie mogą odnosić się normy, przewidziane w art. 1184 k. c. dla prywatno-prawnych stosunków, a muszą mieć zastosowanie dalsze przepisy ustawy o reformie rolnej, które w art. 61 i 65 przewidują zarządzenia na wypadek niewykonania dobrowolnej parcelacji w tej formie, iż urząd ziemski zastępuje w dalszych czynnościach właściciela, słusznie zatem i bez obrazy tych przepisów doszedł Sąd Apelacyjny do wniosku, iż normy te należą do dziedziny publiczno-prawnej i ulegają zastosowaniu bez względu na zmianę osoby właściciela parcelowanego majątku. (Zb. O. S. N. 1934 r. Nr. 385).

10) S. N. C. III. Rw. 2168/27—20.XI.1928, art. 65.

W razie dwukrotnej sprzedaży tego samego gruntu z parcelacji różnym nabywcom, prawo własności służy nabywcy późniejszemu, jeżeli nabycie gruntu przez nabywcę poprzedniego było niezgodne z przepisami o reformie rolnej. (O. S. P. z 1931 r. Nr. 77).

11) 5036/30—20.IV.1933. art. 65.

Art. 65 wprowadzający ograniczenia w swobodnem rozporządzaniu własnością nieruchomą ziemską, nie może podlegać interpretacji rozszerzającej i musi być interpretowany ściśle. Artykuł ten przewiduje, iż zezwolenie na parcelację „może zawierać zastrzeżenia co do sposobu i zasad prowadzenia parcelacji oraz zlikwidowania obciążeń parcelowanych gruntów, a zwłaszcza do uwzględnienia stałej służby folwarcznej, względnie dzierżawców, zaspokojenia uprawnień pracowników folwarcznych i gracjalistów, uwzględnienia potrzeb ludności małorolnej w sąsiednich wsiach niescalonych, uwzględnienia potrzeb gminnych, szkolnych, zdrowotnych, kościelnych i innych celów publicznych i społecznych, wreszcie terminu zakończenia parcelacji".

Wyliczenie powyższe jest wyczerpujące — przeto uznać należy, iż władzom ziemskim nie przysługuje prawo stawiania zastrzeżeń, niezawartych w powyższem wyliczeniu.

Z wyliczenia tego, jak również z tej okoliczności, że cena sprzedażna przy parcelacji stanowi integralną część projektu parcelacji, będącego przedmiotem odrębnego postępowania, wynika, iż przy udzielaniu zezwoleń na parcelację, władze ziemskie nie mogą stawiać zastrzeżeń co do ceny sprzedażnej.

12) S. N. C. III. 1. R. 623/31—8.X.1931. art. 67.

Ustawa o wykonaniu reformy rolnej z dnia 28.XII.1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1) w art. 67 uzależnia tylko ważność umów, a więc aktów między żyjącymi, dotyczących

przeniesienia prawa własności nieruchomości ziemskich, podpadających pod powołane przepisy, od zezwolenia władz ziemskich, nie ogranicza jednak wcale właściciela majątku w możności dysponowania swą własnością na wypadek śmierci. (Zb. O. S. N. z 1931 r. Nr. 179 i O. S. P. z 1931 r. Nr. 452).

13) 1770/31—5.X.1934 r. art. 68.

Art. 68 ustawy z dnia 28.XII. 1925 r. nie zawiera ściśle określonych form i wskazań, dotyczących sposobu przeprowadzania szacunku parcelowanych gruntów, lecz głosi tylko ogólnie, że cena sprzedażna działek ziemi przy parcelacji gruntów państwowych winna być dla każdej działki z osobna ustalona i oparta na rzeczywistej wartości gospodarczej danych gruntów, czyli na przychodowej ich wartości i miejscowych cenach sprzedażnych, — twierdzenie skarżących o rzekomych brakach proceduralnych przy przeprowadzaniu szacunku nie jest zgodne z rzeczywistym stanem, jak wynika bowiem z akt sprawy, inspektor ziemski dokonał szczegółowych oględzin działek na gruncie, a przy ustalaniu klasy gruntów badał glebę i podglebie i sprawdzał kontury klasyfikacyjne na całym terenie, a wreszcie, mając na uwadze warunki topograficzne, hydrograficzne i dojazdowe oddzielnych działek, ustalił odpowiednie obniżenie lub podwyższenie ceni poszczególnych parcel; jeżeli zaś wobec braku w ostatnim półroczu przed 1 listopada 1928 r. tranzakcji na grunty w powiecie szczuczyńskim, za objekt porównawczy przyjął rozparcelowany w sierpniu 1928 r. majątek S. W., położony w sąsiednim powiecie augustowskim, który zresztą jak głosi operat szacunkowy, co do gatunku gleby odpowiadał mniej więcej majątkowi P. T., to w tem nie można dopatrzeć się obrazy wspomnianego art. 68 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, zwłaszcza, że inspektor ziemski nie zastosował bezkrytycznie do niniejszego wypadku przeciętnej ceny, osiągniętej przy parcelacji majątku S. W., lecz, mając na względzie położenie tego ostatniego na równiejszym i dogodniejszym do uprawy terenie, oraz bliższą jego odległość od miasta, stanowiącego rynek zbytu produktów, zastosował do gruntów wsi P. T. ogólną 20% obniżkę.

Ustawa z dnia 23 marca 1929 r. o uregulowaniu stanu hipotecznego nieruchomości, oddanych w toku parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województwa krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 275).

14) S. N. C. II. Rw. 1040/33—24.V.1933, art. 3.

W przypadkach, gdy chodzi o uzgodnienie ze stanem faktycznym stanu hipotecznego nieruchomości, oddanych w toku parcelacji w fizyczne posiadanie nabywcom przed dniem 1 stycz-

nia 1933 r., nie mogą właściciele hipoteczni tych nieruchomości od dnia 13 maja 1933 r. skutecznie wytoczyć sporu o uznanie własności, oddanie w posiadanie zbytych nieruchomości, o zapłatę reszty ceny kupna—sprzedaży i innych należności, o uznanie kontraktu kupna za bezskuteczny z tytułu odstąpienia od umowy, jak również o zniesienie umowy z powodu pokrzywdzenia ponad połowę wartości; zarzuty te jednak mogą podnieść w postępowaniu, unormowanem ustawą z 29.III.1929 r., zaś będące w toku prawomocnie niezałatwione takie spory, ulegają z dniem 13 maja 1933 r. zawieszeniu do czasu wydania przez sąd postanowienia, przewidzianego w art. 15—22 (art. 31 powołanej ustawy).

Co do spraw administracyjnych, mianowicie wykończenia parcelacji lub zastosowania do niej przymusowego wykupu w myśl przepisów, przytoczonych w części 2 art. 1 powołanej ustawy, to sprawy te ulegają zawieszeniu dopiero w razie wszczęcia postępowania, przewidzianego w powołanej ustawie, t. j. dopiero z chwilą postawienia przez Okręgowy Urząd Ziemski wniosku o uregulowanie stanu hipotecznego przed właściwym sądem hipotecznym (art. 1 cz. 3 i art. 2 cz. 1 powołanej ustawy). (Zb. O. S. N. z 1934 r. Nr. 66).

15) S. N. C. III.1. R. 841/30—11.II.1931, art. 31.

Ustawa z dnia 28 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 276) zakazuje w art. 31 właścicielowi hipotecznemu występować ze skargą sądową o uznanie własności oddanych nabywcy w posiadanie nieruchomości, o uznanie odnośnego kontraktu za bezskuteczny i t. d., z czego wynika, a contrario, że nie zakazuje ona nabywcy dochodzenia swej własności przeciw właścicielowi hipotecznemu. (Zb. O. S. N. 1931 r. Nr. 37).

Ustawa z 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 308).

16) S. N. C. I. 1088/32—11.V.1933 r. art. 19 i 21.

Przepis art. 21 ust. (2) ustawy z 18.III.1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 308) nie może mieć zastosowania do spraw, toczących się w Sądzie Najwyższym, gdyż Sąd Najwyższy nie rozpoznaje „sporu“ między stronami, lecz bada słuszność zaskarżonego wyroku pod względem zgodności z przepisami prawa materjalnego i formalnego. Trafność powyższego wywodu potwierdza również wzgląd na to, że zawieszenie w myśl art. 21 ust. (2) wyżej wymienionej ustawy postępowania przez Sąd Najwyższy byłoby bezcelowe, gdyż gdyby nawet zapadła po-

tem przewidziana w art. 19 cyt. ustawy decyzja Sądu Okręgowego, uwzględniająca podanie okręgowego urzędu ziemskiego i stanowiąca tytuł własności do nabytej działki, nie mogłoby to mieć wpływu na wynik sprawy w Sądzie Najwyższym, który przy rozpoznaniu sprawy po wznowieniu postępowania, musiałby się kierować stanem faktycznym, jaki istniał w czasie sądzenia sprawy przez sąd drugiej instancji i nie mógłby uchylić wyroku słusznego z punktu widzenia ustaw, obowiązujących w czasie wyrokowania, chociażby nie był on dostosowany do stanu faktycznego, jaki się wytworzył wskutek wydania, po zapadnięciu rzeczonego wyroku decyzji, uwzględniającej podanie okręgowego urzędu ziemskiego. (Zb. O. S. N. z 1934 r. Nr. 25).

Warszawskie Zakłady Graficzne, Wilcza 60. Tel. 893-47.